

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การข่มขืนกระทำชำเราเป็นการกระทำความผิดที่สร้างความเสียหายแก่สังคมอย่างมาก ทั้งนี้ สาเหตุของการข่มขืนกระทำชำเรานั้นอาจเกิดจากความผิดปกติของผู้กระทำผิดเอง, ครอบครัวยุคใหม่, สิ่งแวดล้อมทางสังคม, เศรษฐกิจ รวมทั้งสาเหตุจากตัวเหยื่อที่ถูกกระทำ ทั้งนี้ การข่มขืนกระทำชำเราก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อที่ต้องประสบกับภาวะความเจ็บป่วยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยบางกรณีพบว่าผู้ถูกข่มขืนต้องประสบกับความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจไปตลอดชีวิต ยิ่งกว่านั้น ยังทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในความปลอดภัยขึ้นในหมู่สมาชิกของสังคมอย่างกว้างขวาง

อนึ่ง ผลกระทบจากการข่มขืนกระทำชำเราจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นหากการข่มขืนกระทำชำเราดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำ เนื่องจากผู้กระทำผิดจะแสวงหาเหยื่อรายใหม่ๆ เพื่อกระทำผิดทางเพศอยู่เรื่อยไป ซึ่งในส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงมีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดความผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราหลังพ้นโทษ โดยเป็นมาตรการที่ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำผิดความผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราให้ประชาชนในชุมชนที่ผู้กระทำผิดดังกล่าวประสงค์จะใช้เป็นที่อยู่ได้รับทราบจากผู้กระทำผิดรายดังกล่าว ได้เข้ามาอาศัยภายในชุมชนแล้ว ทั้งนี้ วิธีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศของประเทศสหรัฐอเมริกามีทั้งการที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการแจ้งให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ รวมทั้งการให้ประชาชนติดต่อขอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

ทั้งนี้ ในส่วนของมาตรการเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศของสหรัฐอเมริกานั้นจะประกอบด้วยสามส่วน โดยส่วนแรกคือ การลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ ซึ่งจะมีการกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศต้องลงทะเบียนกับ sheriff ในท้องที่ที่ผู้กระทำผิดประสงค์จะอาศัยซึ่งข้อมูลของผู้กระทำผิดลงทะเบียนไว้จะมีการแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนำไปเปิดเผยให้ประชาชนรับทราบตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายของแต่ละมลรัฐกำหนด และเพื่อให้ข้อมูลในทะเบียนมีความทันสมัย จึงได้มีการกำหนดให้ผู้กระทำผิดต้องมีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเมื่อข้อมูลใดๆที่เคยลงทะเบียนไว้เปลี่ยนแปลงไปและยังกำหนดให้ผู้กระทำผิดต้องทำการยืนยันที่อยู่เป็นระยะๆ รวมทั้งมีการกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ลงทะเบียน, ไม่แจ้งเกี่ยวกับข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ทำการยืนยันที่อยู่ของตน

ส่วนที่สอง คือ การนำข้อมูลที่อยู่ในทะเบียน ไปเปิดเผย ซึ่งแต่ละมลรัฐก็จะกำหนดหลักเกณฑ์ไว้แตกต่างกัน กระนั้นก็ดี อาจสรุปเป็นหลักกว้างได้ว่า การเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศนั้นแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนแรก คือ การเปิดเผยข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะนี้จะไม่มีข้อจำกัดมากนัก เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลลักษณะนี้เป็นไป เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนที่สอง คือ การเปิดเผยข้อมูลแก่เหยื่อ ซึ่งในกรณีนี้การเปิดเผยข้อมูลจะจำกัดเฉพาะข้อมูลของผู้กระทำผิดที่เคยกระทำผิดต่อเหยื่อดังกล่าว เว้นแต่เหยื่อดังกล่าวจะมีสิทธิได้รับข้อมูลของผู้กระทำผิดรายอื่นๆตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายของแต่ละมลรัฐจะกำหนด ส่วนที่สาม คือ การเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชน ซึ่งในการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนนี้แต่ละมลรัฐจะมีการวางหลักเกณฑ์ไว้แตกต่างกัน แต่อาจสรุปเป็นหลักกว้างๆได้ว่า การเปิดเผยข้อมูลมี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก คือการที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบ(Active Notification)ซึ่งมีลักษณะเป็นการที่ให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ริเริ่มแจ้งข้อมูลให้ประชาชนดังกล่าวได้รับทราบไม่ว่าโดยวิธีใด เช่น การส่งจดหมายแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศให้เพื่อนบ้านของผู้กระทำผิดทางเพศได้รับทราบ, การที่เจ้าหน้าที่เดินทางไปแจ้งเพื่อนบ้านของผู้กระทำผิดทางเพศ ณ ที่อยู่อาศัยของเพื่อนบ้าน ลักษณะที่สองคือ การที่ประชาชนเป็นผู้แสวงหาข้อมูล(passive notification) กล่าวคือ เจ้าหน้าที่มิได้เป็นผู้ริเริ่มในการแจ้งข้อมูลแก่ประชาชน แต่เป็นเรื่องที่ประชาชนจะไปติดต่อขอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเอง ซึ่งแต่ละมลรัฐจะมีการกำหนดรูปแบบในการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงงบประมาณและเทคโนโลยีที่คนมีอยู่เป็นสำคัญ ส่วนที่สาม คือ มาตรการอื่นๆที่ใช้ประกอบมาตรการเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อให้การป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดทางเพศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมาตรการดังกล่าวได้แก่ การกำหนดให้ผู้กระทำผิดต้องออกใบจับขังหรือขอรับใบ identification card, การจำกัดสิทธิในการกำหนดที่อยู่ของผู้กระทำผิดทางเพศ, การห้ามทำงานบางประเภท, การจำกัดสิทธิเกี่ยวกับการเปลี่ยนชื่อ

ในส่วนของประเทศไทยแม้จะมีมาตรการทางกฎหมายในเชิงป้องกันการกระทำความผิดอันได้แก่ วิธีการเพื่อความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย การกักกัน, การห้ามเข้าเขตกำหนด, การทำทัณฑ์บน, การคุมตัวผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งไม่ต้องรับโทษหรือได้รับการลดโทษตามมาตรา 65 ไว้ในสถานพยาบาล, การคุมตัวผู้กระทำผิดที่กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเสพสุราเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษไว้ในสถานพยาบาล, การห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง และการเพิ่มโทษ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี พบว่า วิธีการเพื่อความปลอดภัยและการเพิ่มโทษยังมีข้อบกพร่องที่ทำให้ผู้กระทำผิดยังมีโอกาสกลับมากระทำความผิดขึ้นอีกได้

ทั้งนี้ ข้อบกพร่องในส่วนของวิธีการเพื่อความปลอดภัยมีดังนี้

1. การกักกัน

การกักกันเป็นมาตรการที่ใช้วิธีการควบคุมผู้กระทำผิดเอาไว้ชั่วคราวเพื่อที่จะไม่ให้ผู้นั้นมีโอกาสกระทำความผิดและประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยความปลอดภัยได้ในระยะหนึ่ง แต่ถ้าหากว่าผู้นั้นได้รับการปล่อยตัวจากการกักกันแล้ว สังคมหรือสาธารณชนก็ไม่สามารถล่วงรู้ถึงพฤติกรรมของผู้นั้นได้ ต่างกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศที่สังคมสามารถที่จะตรวจสอบได้ว่าผู้นั้นเคยกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศมาแล้วหรือไม่

2. การห้ามเข้าเขตกำหนด

แม้ว่าวิธีการนี้จะช่วยตัดโอกาสผู้กระทำผิดมิให้เข้าไปในท้องที่หรือสถานที่ที่มีส่วนจูงใจให้ผู้นั้นกระทำความผิดขึ้นอีกก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องในส่วนที่ศาลไม่สามารถกำหนดให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการที่ผู้พิพากษา ไม่อาจคาดการณ์ถึงสถานที่ดังกล่าว และในขณะเดียวกันศาลก็ไม่สามารถห้ามผู้กระทำผิดเข้าไปในสถานที่ต่างๆ ได้ในทุกสถานที่ เพราะจะเป็นการกระทบต่อสิทธิตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ การกระทำผิดเกี่ยวกับเพศผู้กระทำความผิดสามารถกระทำได้ในทุกสถานที่ โดยอาจอาศัยช่องว่างที่เกิดขึ้นกระทำความผิดในสถานที่อื่นที่มีได้ระบุไว้ในคำพิพากษา

3. การทำทัณฑ์บน

ประมวลกฎหมายอาญากำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จะใช้เป็นทัณฑ์บนไว้ไม่เกิน 5 พันบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นจำนวนที่ไม่มาก และไม่สามารถบังคับมิให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวได้ ประกอบกับการกระทำความผิดประเภทนี้เกิดขึ้นจากความต้องการทางเพศ เมื่อบุคคลดังกล่าวมีความต้องการทางเพศเกิดขึ้น ก็อาจไม่คำนึงถึงมาตรการทำทัณฑ์บน โดยเหตุนี้การทำทัณฑ์บนย่อมไม่อาจมีผลเป็นการหยุดยั้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้

4. การคุมตัวไว้ในสถานพยาบาล ซึ่งแยกพิจารณาได้ ดังนี้

- การคุมตัวผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งไม่ต้องรับโทษหรือได้รับการลดโทษตามมาตรา 65 ไว้ในสถานพยาบาล ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 48

การคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลนั้นแม้จะช่วยให้สังคมเกิดความปลอดภัยขึ้นในระดับหนึ่ง แต่เมื่อผู้กระทำความผิดพ้นมาจากสถานพยาบาลดังกล่าวแล้ว ผู้นั้นจะมีอาการทางจิตหรือไม่ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน อาการทางจิตอาจจะมีกำเริบขึ้นเมื่อใดก็ได้ ซึ่งบุคคลที่มีอาการทางจิตแล้วไปกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอาจมีลักษณะของการกระทำความผิดซ้ำ เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้เอง จะเห็นได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลของผู้นั้นและให้มีการตรวจสอบข้อมูลได้ก็จะเป็นความปลอดภัยสำหรับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้นั้นและจะต้องตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด

- การคุมตัวผู้กระทำผิดที่กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเสพยาเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษไว้ในสถานพยาบาล ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 49

มาตรการคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49 นั้น กำหนดเงื่อนไขของผู้ที่จะอยู่ภายใต้บังคับมาตรการนี้ว่าจะต้องเป็นผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเสพยาเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ซึ่งในส่วนของผู้กระทำความผิดทางเพศข่มขืนไม่อยู่ในบังคับของมาตรการดังกล่าวนี้ได้

5. ห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง

ในการห้ามประกอบอาชีพนั้นศาลสั่งห้ามประกอบอาชีพได้เฉพาะภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันพ้นโทษ¹ ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับมาประกอบอาชีพดังกล่าวอีกได้ หลังพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว หรือผู้นั้นอาจกระทำความผิดโดยไม่อาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรที่จะให้สังคมได้รับรู้ว่าบุคคลใดที่ได้มีการกระทำความผิดทางเพศซ้ำๆ และเป็นบุคคลที่เป็นอันตราย

อนึ่ง ในส่วนของการเพิ่มโทษนั้นก็มีข้อบกพร่องที่สำคัญ คือ การเพิ่มโทษนั้นอาจทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความหลากหลายหรือไม่ก็ได้ ทั้งสังคมไม่สามารถรับรู้ได้ว่าบุคคลนั้น ได้มีการกระทำความผิดจนกระทั่งมีการเพิ่มโทษ แต่ถ้ามีมาตรการเปิดเผยข้อมูลสังคมก็จะได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้มีการตรวจตราและระมัดระวังป้องกันตนได้

เมื่อมาตรการที่มีอยู่ยังมีข้อบกพร่อง ประกอบกับมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศเพื่อระมัดระวังป้องกันตนเอง ทั้งยังทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมสอดส่องผู้กระทำผิดร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย กรณีจึงมีความจำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้

อนึ่ง ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้นั้นจำเป็นต้องพิจารณาว่าหากนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้จะขัดหรือแย้งต่อกฎหมายที่บังคับใช้อยู่หรือไม่ และมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมีผลกระทบในเชิงลบหรือไม่ เพียงใด และจะมีวิธีการเพื่อลดผลกระทบดังกล่าวได้หรือไม่ ทั้งนี้ ในส่วนของกฎหมายที่จะนำมาใช้ในการพิจารณา ได้แก่

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 4 เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

¹ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 50.

มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศไม่ขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เนื่องจากผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่ากรณีที่จะถือว่าการกระทำความผิดกล่าวขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต้องเป็นกรณีที่ปฏิบัติต่อผู้หนึ่งผู้ใดเสมือนผู้นั้นไม่ใช่มนุษย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือต้องเป็นกรณีที่ปฏิบัติต่อผู้หนึ่งผู้ใดเสมือนผู้นั้นเป็นสัตว์หรือสิ่งของ เช่น การโยนอาหารลงพื้นแล้วให้ผู้นั้นใช้ลิ้นเลียเอาจากพื้น หรือการนำเชือกมาคล้องคอผู้ใดผู้หนึ่งแล้วงูผู้นั้นเสมือนเป็นสัตว์เลี้ยง เพราะการปฏิบัติเช่นนี้เป็นการกระทำต่อผู้อื่นเสมือนหนึ่งผู้นั้นเป็นสัตว์ แต่เมื่อพิจารณามาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศจะเห็นได้ว่าไม่มีลักษณะดังเช่นที่กล่าวมาแต่ประการใด

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 35 เรื่องสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว

มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศแม้กระทบต่อสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัว อยู่บ้าง แต่ต้องยอมรับว่ารัฐไม่สามารถคุ้มครองหรือให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนทุกคนได้ ดังนั้นรัฐจึงควรแสวงหามาตรการที่ให้ประชาชนมีส่วนในการปกป้องตนเอง ซึ่งมาตรการที่เหมาะสมที่สุดคือการให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศเพื่อระมัดระวังตนเมื่อต้องพบกับผู้กระทำความผิดดังกล่าว ทั้งในการบังคับใช้มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศนั้นไม่ได้ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดทุกราย แต่มุ่งหมายที่จะใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำอีกหรือกระทำความผิดต่อเหยื่อหลายราย ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นอันตรายและสังคมพึงระวังพฤติกรรมของผู้นั้น ทั้งจะเห็นได้ว่าประเทศที่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพอย่างมาก ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ก็มีการนำมาตราการเปิดเผยข้อมูลไปบังคับใช้เพื่อป้องกันภัยจากผู้กระทำความผิดทางเพศ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่ามาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมีความเหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้ในประเทศไทยได้

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 เรื่องความรับผิดทางอาญาฐานหมิ่นประมาท

เนื่องด้วยผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าหากจะนำมาตราการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศไทยนั้นควรกำหนดหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจ กรณีจึงจำเป็นต้องศึกษาด้วยว่าหากเจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศให้ประชาชนได้รับทราบจะเป็นผลให้เจ้าพนักงานตำรวจต้องรับผิดทางอาญาในฐานหมิ่นประมาทหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศ ไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท เพราะการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำภายในขอบอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยเป็นการกระทำภายในขอบอำนาจหน้าที่ที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6(3)และ6(4) บัญญัติไว้ว่า ตำรวจแห่งชาติมีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และ

มีอำนาจในการรักษาความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่เจ้าพนักงานตำรวจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศนั้นเป็นการกระทำเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6(3) เพราะการเปิดเผยข้อมูลช่วยให้ประชาชนทราบว่าผู้ใดมีลักษณะที่เป็นอันตรายต่อสังคมซึ่งควรต้องระมัดระวังตัวเมื่อพบกับผู้นั้น ทั้งยังมีส่วนช่วยปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาอีกด้วย เพราะการเปิดเผยข้อมูลช่วยให้ประชาชนที่รับทราบข้อมูลเข้ามาเป็นหูเป็นตาในการสอดส่องพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดดังกล่าวและสามารถแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อติดตามจับกุมได้ทันทั่วทั้งหากผู้นั้นกระทำความผิดขึ้นอีก นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศยังเป็นการกระทำเพื่อรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามที่บัญญัติในมาตรา 6(4) เพราะการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศจะมีผลเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนที่ได้รับทราบระมัดระวังตนเองเพื่อมิให้ได้รับภัยอันตรายจากกากระทำผิดทางเพศดังกล่าว ด้วยเหตุที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า หากนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศโดยกำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้เปิดเผยข้อมูลแล้ว เจ้าพนักงานตำรวจก็ไม่ต้องรับผิดทางอาญาฐานหมิ่นประมาทแต่ประการใด

- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่า หากนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศไทย ควรกำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเจ้าพนักงานตำรวจถือเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 จึงจำต้องศึกษาด้วยว่าเจ้าพนักงานตำรวจจะต้องห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลโดย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 หรือไม่ ทั้งนี้ จากการพิจารณาพบว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ไม่ได้ห้ามมิให้เจ้าพนักงานตำรวจเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศ ดังจะเห็นได้จากการที่มาตรา 15(5) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 ให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใดผู้หนึ่งที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีอยู่ในความครอบครองได้ อย่างไรก็ตาม การนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศไทยอาจมีข้อขัดข้องบางประการ กล่าวคือ มาตรา 24 ของ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ได้บัญญัติว่าหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ อันเป็นผลให้เจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศที่ไม่ยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลได้ กระนั้นก็ดี ในส่วนของปัญหาข้อนี้เห็นว่าอาจแก้ไขได้ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 24

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ โดยบัญญัติยกเว้นให้กรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมของผู้กระทำความผิดดังกล่าว

ในส่วนของการพิจารณาผลกระทบในเชิงลบของมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศ พบว่ามาตรการดังกล่าวอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบผู้กระทำความผิดทางเพศ ตรงที่ประชาชนบางส่วนที่มีความคิดคะนองหรือมีความผิดปกติทางจิตเมื่อทราบข้อมูลที่มีการเปิดเผย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการกระทำความผิด อาจมีส่วนกระตุ้นให้บุคคลเหล่านั้นต้องการกระทำความผิดดังกล่าวขึ้นบ้าง หรือในบางรายก็อาจใช้ข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการกระทำความผิดของตนให้แนบเนียนและติดตามจับกุมได้ยากขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าสามารถแก้ไขได้โดยการที่เจ้าหน้าที่ผู้เปิดเผยข้อมูลต้องมีการจัดเก็บข้อมูลของประชาชนที่ติดต่อขอรับข้อมูลหรือที่เข้าสู่ข้อมูล

โดยสรุป จึงเห็นได้ว่า มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมีความเหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้ในประเทศไทย เนื่องจากมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยอันได้แก่ วิธีการเพื่อความปลอดภัยและการเพิ่มโทษยังมีข้อบกพร่องบางประการ ประกอบกับ มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างมากเพราะทำให้ประชาชนทราบข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศเพื่อใช้ในการป้องกันตนเอง ขณะเดียวกันประชาชนก็จะมีส่วนช่วยสอดส่องพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดทางเพศไม่ให้ก่อเหตุขึ้นอีก และแม้ว่า มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศอาจมีข้อติดขัดในทางกฎหมายบางประการหรือมีผลเสียบางประการดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่ข้อติดขัดหรือผลเสียดังกล่าวก็ยังสามารถแก้ไขให้ผ่อนคลายเป็นบรรเทาได้ อนึ่ง มีการตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดจึงเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลเฉพาะการกระทำความผิดทางเพศโดยไม่เลือกที่จะเปิดเผยความผิดอื่นๆ ด้วย ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่า การกระทำความผิดทางเพศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการข่มขืนกระทำชำเรา นั้นถือเป็นความผิดที่กระทบกระเทือนต่อเหยื่อและสังคมส่วนรวมยิ่งกว่าความผิดอื่นๆ เพราะทำให้เหยื่อได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจได้ในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหยื่ออาจได้รับผลกระทบไปตลอดชีวิตของเหยื่อ ยิ่งกว่านั้น ยังทำให้เกิดความตื่นตระหนกขึ้นในสังคมยิ่งกว่าความผิดลักษณะอื่น จริงอยู่แม้ว่าความผิดอื่นๆ เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์จะมีลักษณะของการกระทำความผิดซ้ำด้วยเช่นกัน แต่การลักทรัพย์นั้นเป็นเพียงทำให้เจ้าทรัพย์ต้องสูญเสียทรัพย์เท่านั้น และแม้การลักทรัพย์อาจมีการทำร้ายร่างกายเจ้าทรัพย์ด้วย แต่ผลของการทำร้ายก็ยังไม่รุนแรงและไม่ส่งผลกระทบระยะยาวเมื่อเทียบกับเหยื่อของการข่มขืนกระทำชำเราได้รับ

ทั้งนี้ ในการนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศไทยนั้น ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เนื่องด้วยมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศอาจมีผลกระทบต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้กระทำผิดทางเพศ เพราะฉะนั้นจึงเห็นควรว่าในการนำมาตราการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศมาบังคับใช้ในประเทศไทยจำเป็นต้องมีการบัญญัติขึ้นเป็นกฎหมาย โดยผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าควรบัญญัติไว้เป็นส่วนหนึ่งของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 24 เนื่องจากมาตรา 24 มีการบัญญัติให้การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยหน่วยงานของรัฐต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน อันอาจเป็นอุปสรรคในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 มาตรา 24 โดยบัญญัติยกเว้นให้กรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดอย่างร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม และเจ้าพนักงานตำรวจได้เสนอให้อัยการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลของผู้นั้น ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้นก่อน ทั้งนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่า แม้การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ในส่วนนี้อาจกระทบต่อหลักในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวอยู่บ้าง แต่เมื่อการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวเป็นไปเพื่อป้องกันสังคมจากอันตรายของผู้กระทำผิดทางเพศที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประจานผู้กระทำความผิด จึงเห็นได้ว่ามีความชอบธรรมเพียงพอที่จะแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ มาตรา 24 ได้

2. ควรกำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศ เพราะเป็นหน่วยงานที่สามารถรวบรวมข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศได้ครบถ้วนที่สุด เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศไว้ตั้งแต่ต้นทาง

3. ในส่วนของวิธีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศนั้น ควรเป็นรูปแบบที่ให้ประชาชนที่มีความสงสัยในพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งว่าเคยเป็นผู้กระทำผิดทางเพศหรือไม่เนื่องจากถูกบุคคลดังกล่าวติดตามอยู่ สามารถติดต่อขอข้อมูล ณ สถานีตำรวจที่กำหนดไว้ให้เป็นศูนย์ข้อมูล โดยประชาชนที่ขอข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศต้องมีการแสดงตนว่าเป็นใครและสาเหตุที่ขอข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ในส่วนของการขอข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศนั้น ประชาชนสามารถขอข้อมูลได้โดยไม่ต้องมีการร้องทุกข์บุคคลที่ตนสงสัยในพฤติกรรม เพราะในบางกรณีประชาชนที่ขอข้อมูลอาจยังไม่สามารถร้องทุกข์ได้ เช่น กรณีที่ประชาชนที่ขอข้อมูลถูกติดตามจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยที่บุคคลดังกล่าวยังไม่ได้ลงมือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อประชาชนรายดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้ก็จะเห็นได้ว่าประชาชนที่ถูกติดตามไม่สามารถร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่ติดตามตนอยู่ได้เพราะผู้นั้นยังไม่ได้ลงมือกระทำความผิดใด ซึ่งถ้าหากต้องให้มีการร้องทุกข์เสียก่อนก็อาจทำให้ประชาชนรายดังกล่าวได้รับอันตรายจากบุคคลที่กำลังติดตามได้นอกจากนั้น ควรมีการเปิดเผยข้อมูลโดยใช้อินเทอร์เน็ตในกรณีที่ผู้นั้นไม่สะดวกที่จะเดินทางไป

ติดต่อ โดยต้องมีกระบวนการจัดเก็บข้อมูลของผู้ที่เข้ามาดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ต และต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตเพื่อไม่ให้มีการอาศัยช่องว่างของระบบเพื่อแก้ไขข้อมูลดังกล่าวได้ ตลอดจนต้องมีมาตรการต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่เข้าไปดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ตแสดงตนว่าเป็นผู้ใด ทั้งนี้ต้องไม่ใช่การเผยแพร่ข้อมูล มิฉะนั้นจะเกิดผลกระทบร้ายแรงต่อผู้กระทำผิด โดยชุมชนอาจมีปฏิริยาไม่ยอมรับบุคคลผู้นี้โดยการแสดงออกอย่างรุนแรง

4. ควรใช้มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศกับผู้กระทำผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและฐานจัดหาหญิงเพื่อความใคร่ของผู้อื่นเท่านั้น แต่ไม่ควรบังคับใช้กับผู้กระทำผิดฐานอนาจารเพราะไม่เป็นความผิดที่มีลักษณะรุนแรงอันสมควรต้องนำมาเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การบังคับใช้กับผู้กระทำผิดฐานจัดหาหญิงเพื่อความใคร่ของผู้อื่นจะเป็นมาตรการเสริมเพื่อที่จะกำจัดแหล่งชั่วร้ายออกไปและไม่ให้ประเทศชาติเสียชื่อเสียง อนึ่ง การทำวิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศเพราะเป็นความผิดที่กระทบกับสังคมและศีลธรรมของประเทศไทย แต่อันที่จริงยังมีฐานความผิดที่ร้ายแรงอยู่อีกซึ่งสมควรที่จะนำมาตราการเปิดเผยข้อมูลมาใช้ เช่น การกระทำความผิด การก่อการร้าย เพื่อที่จะให้สังคมช่วยป้องกันระมัดระวัง

5. ควรดำเนินมาตรการในเชิงป้องกันผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศ ผลข้างเคียงในที่นี้หมายถึง การที่ผู้กระทำผิดอาจได้รับการปฏิบัติจากชุมชนในลักษณะที่ไม่เหมาะสมหลังจากชุมชนได้รับทราบว่ามีผู้กระทำความผิดทางเพศมาแล้ว เช่น อาจได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยามหรือไม่ให้โอกาสผู้นั้นในการทำงานหรือประกอบอาชีพต่างๆ ทั้งนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าวิธีการที่จะช่วยป้องกันผลข้างเคียงดังกล่าวก็คือ การที่เจ้าพนักงานตำรวจต้องสร้างความเข้าใจแก่ชุมชนว่าผู้กระทำผิดที่ถูกเปิดเผยข้อมูลนั้นแม้จะเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานะต้องเฝ้าระวังพฤติกรรม แต่อาจได้รับการแก้ไขฟื้นฟูโดยชุมชนที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ได้ ซึ่งในส่วนของ การสร้างความเข้าใจแก่ชุมชนในกรณีนี้เห็นว่าควรให้บุคคลที่เป็นที่เคารพนับถือของชุมชนนั้นๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้ามามีส่วนในการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับภาครัฐได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการดำเนินมาตรการที่ให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการดูแลผู้กระทำผิด โดยอาสาสมัครดังกล่าวจะมีภารกิจสำคัญ 2 ประการ ประการแรกคือการติดตามเฝ้าระวังมิให้ผู้นั้นก่อเหตุขึ้นอีก ประการต่อมาคือการดูแลความเป็นอยู่ของผู้กระทำผิดให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นปกติสุขโดยปราศจากการดูหมิ่นหรือการเลือกปฏิบัติในทางใดๆ ต่อผู้กระทำผิด

6. ควรมีการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศของเจ้าพนักงานตำรวจให้ทันสมัยมากขึ้น เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในการดำเนินการมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศ โดยควรมีการกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศทุกรายต้องลงทะเบียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำท้องที่ที่ผู้กระทำผิดอาศัยอยู่หลังจากที่ผู้นั้นได้รับการปล่อยตัว

แล้ว และควรกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งมีลักษณะเป็นอันตรายเช่นกระทำผิดมาหลายคดีหรือกระทำต่อเหยื่อหลายราย ต้องทำการขังขังที่อยู่ทุก 90 วัน แต่ถ้าหากเป็นผู้กระทำผิดที่ยังไม่มีลักษณะเป็นอันตรายเช่น ผู้กระทำผิดเป็นครั้งแรก ก็ให้ทำการขังขังที่อยู่ทุกๆ 1 ปี นอกจากนั้นควรมีการกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเมื่อผู้นั้นเปลี่ยนที่อยู่หรือที่ทำงานหรือเดินทางออกนอกพื้นที่ที่มีการเปิดเผยข้อมูล ทั้งนี้ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถกระทำการดังที่กล่าวมานี้ได้โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6 (3) และ 6(4) ที่ให้อำนาจแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะกระทำการใดๆ ในทางป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และกระทำการใดๆ ในทางรักษาความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งผู้ทำวิทยานิพนธ์มีความเห็นว่ากรณีที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศและทำการขังขังที่อยู่ของตนเป็นระยะ ตลอดจนการกำหนดให้ผู้กระทำผิดต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเมื่อย้ายที่อยู่นั้นถือเป็นการกระทำในทางป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา ทั้งยังถือเป็นการกระทำในทางรักษาความปลอดภัยอีกด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีอำนาจที่จะสามารถดำเนินการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ทั้งนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์เห็นว่าการนำมาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศมาบังคับใช้อย่างเป็นระบบจะมีส่วนช่วยให้ประชาชนปลอดภัยจากผู้กระทำผิดทางเพศที่กระทำความผิดในลักษณะรุนแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม และยังก่อให้เกิดการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการสอดส่องผู้กระทำผิดทางเพศมิให้กระทำความผิดใดๆ ขึ้นอีก นอกจากนั้น มาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศยังเป็นส่วนที่เสริมให้การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายอื่นๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งนับได้ว่ามาตรการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศเป็นมาตรการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในส่วนของการป้องกันการกระทำความผิดและในส่วนของการรักษาความปลอดภัยของประชาชนอย่างแท้จริง